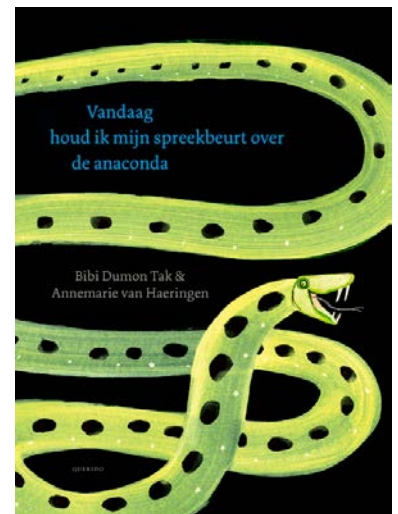

Vandaag houd ik mijn spreekbeurt over de anaconda

Deze lesbrief is geschikt voor leerlingen van groep 6 t/m 8

Een poetsvis die een spreekbeurt houdt over de haai en een kerkuil die een spreekbeurt houdt over de Tasmaanse duivel. In dit boek laat Bibi Dumon Tak dieren aan het woord die over elkaar vertellen. Sommige dieren hebben elkaar nog nooit gezien, andere kennen elkaar juist heel goed. Zoals de vos, die vooral geïnteresseerd is in de smaak van de gans. De vroedmeesterpad heeft het vooral over de verschillen en overeenkomsten tussen zichzelf en de koala en de zebra houdt zijn spreekbeurt over zwart-witte dieren, waar er niet zo gek veel van zijn. Zoals bij elke spreekbeurt is er na afloop gelegenheid om vragen te stellen.

Auteur Bibi Dumon Tak
Illustrator Annemarie van Haeringen
Uitgeverij Querido
Kinderboeken, 2022
ISBN 9789045128276

Over de makers

Met haar boeken heeft **Bibi Dumon Tak** verschillende grote prijzen in ontvangst mogen nemen, waaronder de Theo Thijssenprijs voor kinder- en jeugdliteratuur in 2018. Ze schrijft voornamelijk non-fictie voor kinderen. In 2012 ontving ze de Gouden Griffel voor *Winterdieren* en voor haar laatste poëziebundel *Laat een boodschap achter in het zand* ontving ze in 2019 een Zilveren Griffel.

Annemarie van Haeringen is ook veelvuldig bekroond. Ze is een van de weinige illustratoren die werd onderscheiden met drie Gouden Penselen. Voor *Malmok* in 1999, voor *De prinses met de lange haren* in 2000 en voor *Beer is op vlinder* in 2005. Haar laatste Zilveren Penneel ontving ze in 2021 voor *Mensen met koffers* waarmee ze – samen met auteur Sjoerd Kuyper – mensen die op de vlucht zijn een gezicht gaf.

Ontwikkelingsgebied

Studievaardigheden,
oriëntatie op jezelf en
de wereld

Nodig

Knipvel dieren (één keer
geprint en uitgeknipt),
poster wereldkaart
(één keer geprint op
A3-formaat), een telefoon,
tablet of computer met
internetverbinding

Duur opdracht

30-40 minuten

Individueel en klassikaal

TIP!

Laat leerlingen die een
trekvoegel hebben met
pijltjes en symbolen
aangeven waar de vogel
in de winter en waar in
de zomer woont.

1 | Een wereld vol dieren

Van de sneeuwpanter uit Rusland en Azië tot het doods-
hoofdaapje uit Zuid-Amerika en van de zebra uit Afrika tot
het gilamonster uit Noord-Amerika en Mexico: in *Vandaag
houd ik mijn spreekbeurt over de anaconda* komen dieren
van over de hele wereld aan het woord.

Bij deze opdracht zoeken de leerlingen op waar welk dier
woont en plaatsen ze het op de juiste plek op de wereld-
kaart. Knip voorafgaand aan deze les de kaartjes van het
knipvel.

Let op!

Er staan een paar lastige dieren tussen die je bij deze
opdracht achterwege kunt laten. Dit zijn de langpoot-
mug, fruitvlieg, mol, vos, kerkuil en het leliehaantje.
Bij opdracht 3 gebruik je het knipvel opnieuw en
komen deze dieren wel aan bod.

Leg de geprinte wereldkaartposter midden in de klas of
hang 'm op een plek waar alle leerlingen er goed bij
kunnen. Laat leerlingen allemaal
een dierenkaartje trekken.
Elke leerling zoekt op hoe
het dier dat op zijn kaartje
staat eruitziet en waar
het in het wild leeft.
De leerling tekent
het dier na, net zo
vaak als het dier
voorkomt op de wereld.

Het gilamonster komt bijvoorbeeld voor
in Noord-Amerika en Mexico, de leerling
tekent het dier dan twee keer en plakt of
pint (met een speld, naald of punaise) het op
de wereldkaart. Leerlingen die snel klaar zijn,
kunnen nog een kaartje trekken en onderzoek
doen naar een ander dier.

Hangen alle dieren op hun plek? Bespreek de opdracht
na. Vraag aan de leerlingen welke dieren op heel veel en
welke op heel weinig plekken in de wereld voorkomen.
Welke dieren gaan de grens over? Welke dieren kennen
elkaar of hebben elkaar juist nog nooit gezien?

Ontwikkelingsgebied

Creatieve ontwikkeling, schriftelijke taalvaardigheid, oriëntatie op jezelf en de wereld

Nodig

Voorleesfragment *Ik ben een sneeuwpanter en vandaag houd ik mijn spreekbeurt over de sneeuwpanter*, pen en papier

Duur opdracht

30-40 minuten

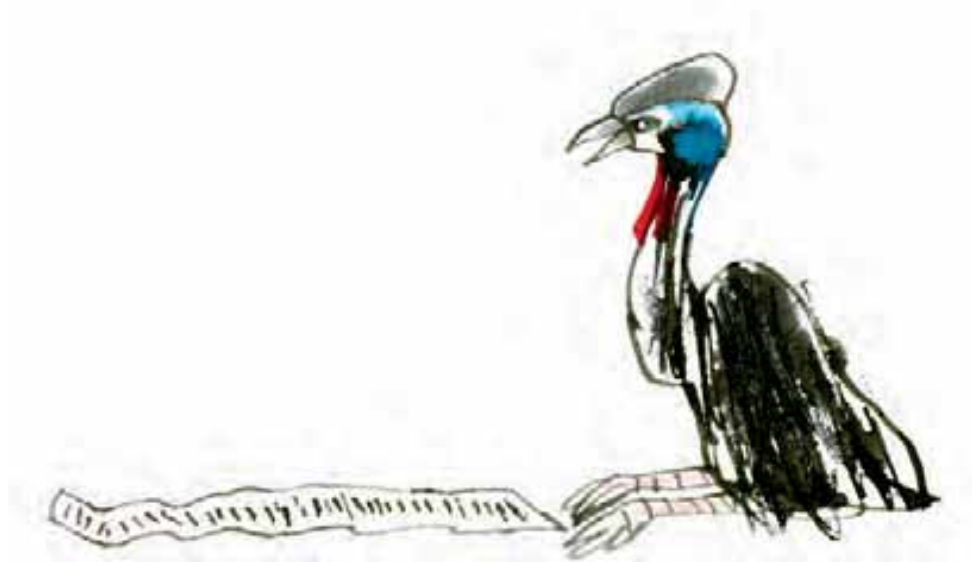
Individueel

2 | Vandaag houd ik m'n spreekbeurt over... mezelf

De meeste dieren in het boek houden een spreekbeurt over een ander dier, maar hebben het stiekem vooral ook veel over zichzelf. De sneeuwpanter vindt er geen doekjes om: hij is genoodzaakt zijn spreekbeurt over de sneeuwpanter te houden omdat niemand hem ziet staan. Lees zijn spreekbeurt voor aan de leerlingen, zie het voorleesfragment in deze lesbrief of pagina 28 in het boek. Daarna is het de beurt aan de leerlingen. Zij schrijven op één A4tje een spreekbeurt over zichzelf. Help de leerlingen op gang door ze de volgende vragen te stellen:

- De sneeuwpanter voelt zich onzichtbaar. Wat zien of weten anderen niet van jou wat wel belangrijk voor jou is?
- Wat is speciaal aan jou?
- Waar ben jij goed?
- Wat vind je heel leuk om te doen en waarom?
- Welke bijnaam geven anderen jou weleens?
- Waar kun jij erg om lachen?
- Als je jezelf met een dier zou vergelijken: welk dier zou dat dan zijn?

Vraag als de spreekbeurten klaar zijn, welke leerlingen 'm wilden houden of voorlezen. Uiteraard mogen er na afloop – net als in het boek – vragen gesteld worden.

Ontwikkelingsgebied

Studievaardigheden, oriëntatie op jezelf en de wereld

Nodig

Knipvel dieren (één keer geprint en uitgeknipt), werkblad Zoek de verschillen en overeenkomsten (voor elk duo één) en een telefoon, tablet of computer met internetverbinding

Duur opdracht

20-30 minuten

In duo's

Vaker dit soort lesmateriaal ontvangen?

Ga naar www.naarschoolmetquerido.nl en schrijf u in voor de onderwijsnieuwsbrief!

3 | Zoek de verschillen en overeenkomsten

De vroedmeesterpad heeft het in zijn spreekbeurt vooral over de verschillen en overeenkomsten tussen hem en een koala. Bij deze opdracht volgen leerlingen zijn voorbeeld. Knip voorafgaand aan deze les de kaartjes van het knipvel uit. Deel de klas op in duo's, laat elk duo twee kaartjes trekken en geef ze een werkblad. Ze gaan de dieren die op hun kaartjes staan met elkaar vergelijken. Dat doen ze door op internet (en in het boek) zo veel mogelijk informatie over beide dieren te vinden. Help ze eventueel op weg door vragen te stellen als:

- Waar wonen de dieren?
- Wat eten ze?
- Welke kleur(en) hebben ze?
- Hoe groot zijn ze?
- Om welke diersoort gaat het? (vissen, vogels, amfibieën, zoogdieren, reptielen)
- Wie is hun vijand?

Hun bevindingen vullen ze in op het werkblad, in het venndiagram. Aan de linkerkant schrijven ze unieke eigenschappen van het ene dier op, aan de rechterkant van het andere dier en in het midden de overeenkomsten. Klaar? Vraag of elk duo de drie opvallendste overeenkomsten en verschillen met de klas wil delen.

ANACONDA

HAAI

POETSVIS

MEREL

HALSBANDPARKIET

NACHTEGAAL

ZANGLIJSTER

ROODBORST

WINTERKONING

KOALA

VROEDMEESTERPAD

ZEBRA

DAS

ORKA

PANDA

STINKDIER

HEREMIETKREEFT

MALEISE TAPIR

OOSTELIJKE FRANJEAAP

SNEEUWPANTER

PICASSO DOKTERSVIS

MOL

LANGPOOTMUG

VOS

GANS

REGENWORM

HELMKASUARIS

KOLIBRI

BRULAAP

DOODSHOOFDVLINDER

DOODSHOOFDAAPJE

KERKUIL

TASMAANSE DUIVEL

WANDELEND BLAD

ZEEANEMOON

WITTE NEUSHOORN

SCHOENBEKOOIEVAAR

GILAMONSTER

WILDE EZEL

VLEERHOND

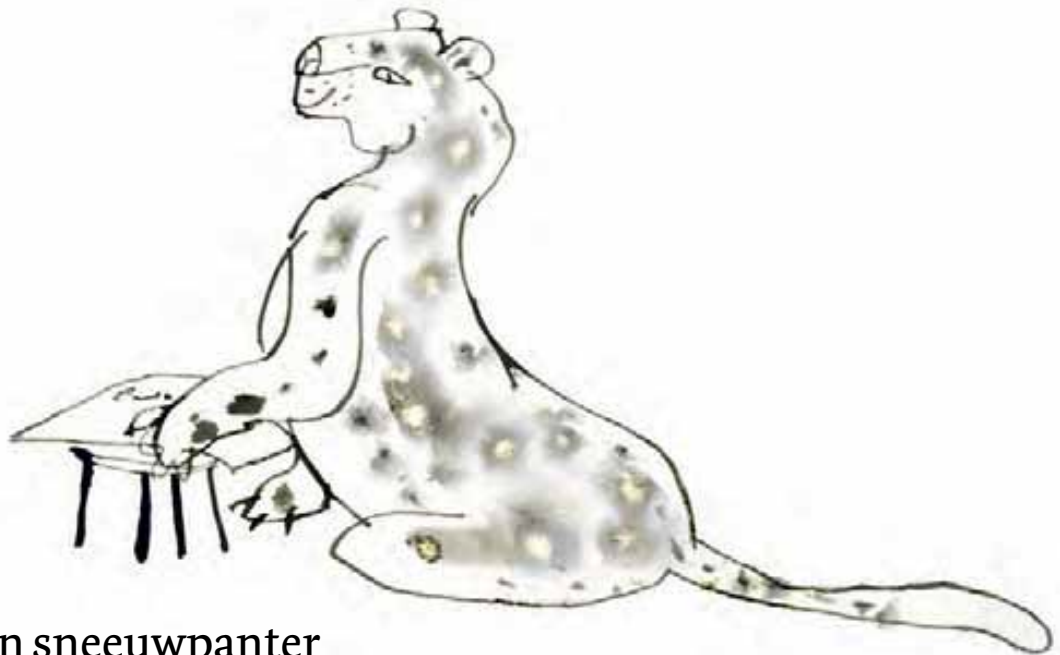
FRUITVLIEG

LELIEHAANTJE

BLAUWE DRAAK

6

‘Ik ben een sneeuwpanter
en vandaag
houd ik mijn spreekbeurt over
de sneeuwpanter.

Ik vind het nobel dat de dieren in dit boek allemaal hun spreekbeurt over een ander dier houden, en ook ik zou dat wel willen, maar ik ben genoodzaakt dit keer eens voor mijzelf te kiezen. De reden daarvoor is dat niemand ons ziet staan. Wij zijn onzichtbaar en daarom lijkt het of we er niet zijn. Als ik deze spreekbeurt niet over sneeuwpanters zou houden kwamen we nooit aan de beurt. We zijn een verborgen schat die niemand schijnt te kennen. De sneeuwpanter, wie? We wisten niet dat die bestond! Je hoort het de andere dieren al zeggen. Maar intussen zijn wij een soort waaraan sommige mensen hun leven wijden. Die besteden – serieus – al hun tijd aan ons. En als ze ons – in een uitzonderlijk geval – eindelijk hebben gevonden, dan willen ze ons telkens weer opnieuw vinden, al moeten ze daar de rest van hun leven over doen. Die mensen gaan weken in de vrieskou in een tent liggen kleumen in de hoop een glimp van ons op te kunnen vangen. Op een hoogte van drieduizend meter of meer. Ze wachten en wachten tussen het ijs en het niks.

Ze drinken bevroren water. Hun vingers en tenen vriezen af. Hun neus wordt zwart, ze verdwalen, worden sneeuwblind, raken moedeloos en wanhopig. Ze tellen 's nachts de sterren aan de hemel om de tijd niet kwijt te raken. En bij iedere beweging aan de overkant van het dal veren ze op, omdat die mensen denken dat er eindelijk een van ons in zicht is, maar dat is dan een wolf of een stomme lynx of een lekker hert. De mensen kijken opgewonden door de lens van hun telescoop en zien dan alweer geen sneeuwpanter.

Maar we zijn er wel. Onzichtbaar als de sneeuw, onhoorbaar als de nacht, reukloos als water. We zwermen om onze bewonderaars heen. Die slapelingen in hun nepjassen van eendendons. We lachen de mensen vierkant uit. En niet alleen vierkant, maar ook driehoekig en rond. We lachen ze uit in alle denkbare vormen. En we lachen ook de dieren uit. Want zelfs de dieren merken ons niet op. Ja, pas wanneer ze in onze klauwen belanden, maar dat kunnen ze nooit navertellen. Daarom dus dat deze spreekbeurt over mezelf gaat, omdat we ongekend zijn.

Ik noem ons:

De keizers van het hooggebergte.

De heersers van het dal.

De berggeesten van het witte Al.

We zijn onzichtbaar.

Ongrijpbaar.

Onverslaanbaar.

We zijn de beste, de snelste, de sterkste, de slimste, de mooiste.

Onthoud dat.

Dit was mijn spreekbeurt over de sneeuwpanter. Zijn er nog vragen?’

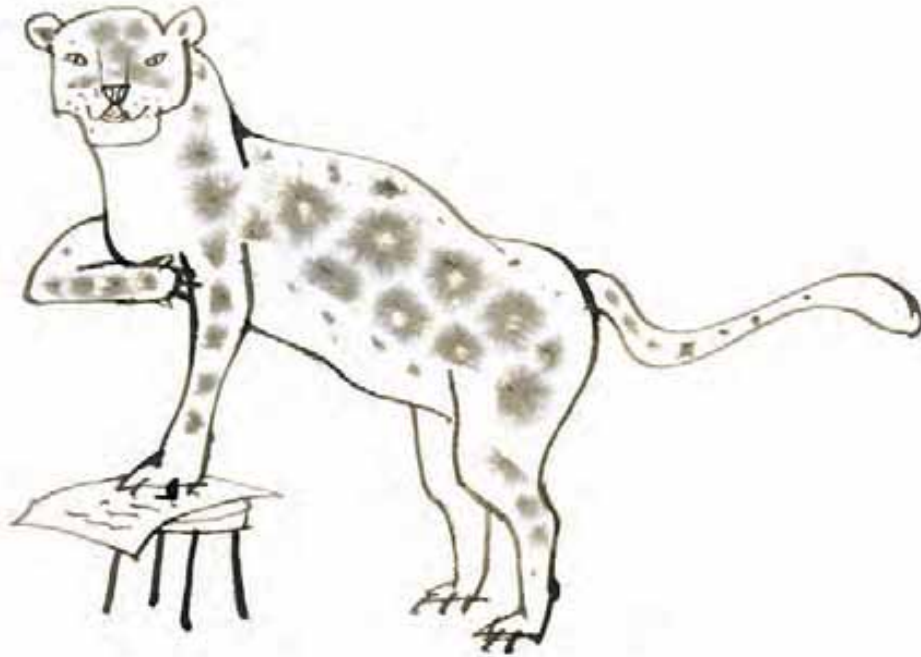
‘Ja, ik.’

‘Wie ben jij?’

‘De olifant.’

‘Nooit van gehoord, maar ik luister.’

‘U heeft veel over uzelf verteld, dank u wel, maar ik mis eigenlijk nog wat feitelijke informatie.’

‘Feitelijke informatie?’

‘Ja, iets wat we kunnen controleren.’

‘Wat wil je controleren dan?’

‘Waar staat bijvoorbeeld dat u de sterkste bent?’

‘Twijfel je daaraan? Geloof je me niet?’

‘Ik vind u mooi en slim en snel, maar ik ken een paar soorten bij mij uit de buurt die ook heel sterk zijn, misschien wel sterker dan u.’

‘Onmogelijk. Wie dan?’

‘De neushoorn, het nijlpaard, en ikzelf bijvoorbeeld.’

‘Ken ik allemaal niet.’

‘U lijkt alleen zichzelf te kennen.’

‘Zijn er nog andere vragen?’

‘Ja!’

‘Wie is ja?’

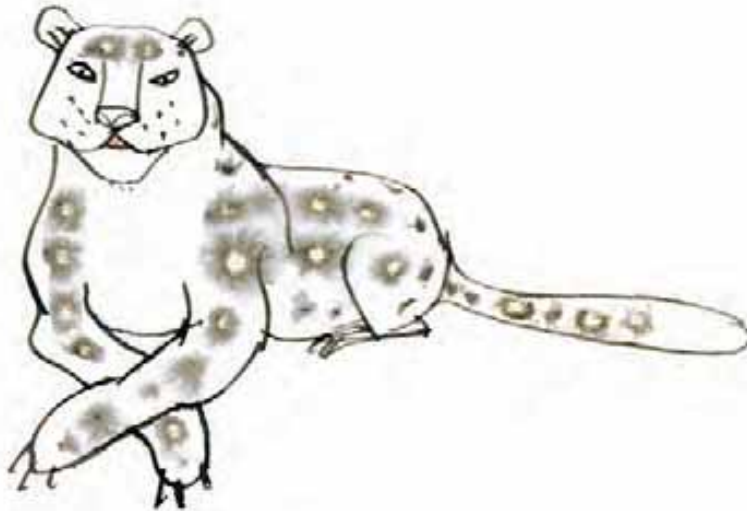
‘Eh... de hazelmuis.’

‘Ken ik ook niet, maar je klinkt te klein om op te jagen.’

‘U heeft veel moois verteld, maar ik weet eigenlijk helemaal niet waar u woont, wat u eet, hoe groot u bent, wie uw familie is. Heeft u bijvoorbeeld behoefte aan water, klimt u in bomen? Leeft u in een troep samen met andere sneeuwpanters? Hoe komt u aan jongen en hoe voedt u die op?’

‘Dat zijn veel vragen voor een muis. Google me maar. En vergeet dan niet de mooie afbeeldingen te bekijken. Een tijdje geleden is er nog een boek over mij verschenen, geschreven door een beroemde Franse schrijver. Het heet, hoe kan het ook anders: *De sneeuwpanter*. Daarin kun je nalezen wat ik hier allemaal heb verteld. Allemaal feitelijk en waar. Gecheckt en gedubbelcheckt.

Alsjeblieft, dit was mijn spreekbeurt over mezelf.’

Zoek de verschillen en overeenkomsten

Lijken jouw dieren als twee druppels water op elkaar of zijn ze totaal anders?
Doe onderzoek en ontdek het.

Zo werkt het

1. Schrijf boven de linker cirkel de naam van het ene dier en boven de rechtercirkel de naam van het andere dier.
2. Schrijf onder de naam van het dier (in de gele cirkel) wat je over dit dier ontdekt hebt, wat hij niet gemeen heeft met het andere dier.
3. Schrijf in het midden welke overeenkomsten de twee dieren hebben.

NAAM DIER:

OVEREENKOMSTEN

NAAM DIER:

